

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 42829
Nom: Aspectes penals de la violència contra la dona
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 3
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2130 - Màster Universitari en Dret i Violència de Gènere	Facultat de Dret	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2130 - Màster Universitari en Dret i Violència de Gènere	Protocols d'actuació contra la violència de gènere	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

LLORIA GARCIA MARIA DE LA PAZ

RESUM

"L'assignatura té com a objecte estudiar les figures que el Codi penal dedica al que es coneix com a maltractament en l'àmbit de la relació de parella, com a forma de violència directa, per un costat i, d'un altre, a l'explicació del tractament penal d'actuacions de violència sobre la dona que no tenen a veure amb els delictes de lesions, però sí amb altres formes de dominació o supeditació.

Els objectius se centren en:

- conèixer en profunditat la regulació penal en la matèria
- adquirir els coneixements suficients sobre la interpretació doctrinal i jurisprudencial dels tipus penals i la seua aplicació pels jutjats de violència
- detectar els possibles problemes de constitucionalitat davant de determinades interpretacions i intentar superar-los
- valorar la conveniència d'aplicació d'un tipus o un altre en funció de la naturalesa del cas

e) reflexionar sobre l'eficàcia de l'aplicació del Dret penal a qualsevol supòsit penal a qualsevol supòsitp>

CONEXIMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

2130 - Màster Universitari en Dret i Violència de Gènere

Analitzar de forma autònoma, creativa i crítica, amb arguments jurídics sòlids i elaborats, la matèria seleccionada per a la investigació i els seus matisos transversals.

Aplicar i integrar els coneixements transdisciplinars adquirits amb actitud crítica i des de la perspectiva de gènere, com a ferramentes per a generar Justícia, Igualtat i Seguretat en qualsevol Estat.

Aprofundir en la naturalesa comuna d'estos problemes tant en l'ordenament jurídic nacional com l'internacional, aprofundint en solucions comunes interconnectades com a ferramenta per a generar Igualtat, Justícia i Seguretat jurídica.

Conèixer i comprendre els problemes jurídics nous de la nostra societat de forma sistemàtica, amb actitud crítica, transdisciplinària, amb la perspectiva nacional i internacional, amb la degut anàlisi dels seus orígens i les seues conseqüències.

Desenrotllar la capacitat per a treballar en equip, amb les funcions de lideratge pròpies i amb les habilitats d'argumentació i estructuració del debat en grup a fi a aconseguir el correcte i fluid funcionament del grup humà assignat.

Desenvolupar nous mètodes d'aprenentatge, presencials i no presencials, exercitant l'autonomia personal, el control de la busca i interpretació de les fonts d'informació.

Identificar, valorar i integrar en la presa de decisions aquells problemes jurídics que es plantegen des de les perspectives multidisciplinàries i amb l'enfocament de la Igualtat i Gènere i requereixen un major nivell d'investigació jurídica i afrontar-los de manera flexible i plural.

Integrar els coneixements jurídics, sociològics, educatius adquirits, sabent entendre i explicar la unitària naturalesa d'estos problemes i de les seues solucions en l'àmbit del gènere.

Localitzar i analitzar els problemes jurídics sobre la base del respecte als drets i principis fonamentals propis d'un Estat Democràtic i de Dret, on no cap discriminació per raó de l'origen, procedència social ni per raó del sexe.

Manejar les tècniques i ferramentes especialitzades per a obtenció informació i saber utilitzar els

instruments jurídics avançats, habilitats i mètodes d'investigació, des de la seua perspectiva teòrica i pràctica, amb aplicació a l'àmbit d'estudi que es tracte.

Obindre els coneixements i habilitats bàsiques per a l'argumentació jurídica, per a la seua comunicació en fòrums especialitzats i generalistes, de forma oral i/o escrita, i fer-ho de forma clara, precisa i convincent.

Participar en debats i discussions, liderar-ho, coordinar-los i resumir-los i saber extraure les conclusions més rellevants.

Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Saber treballar en equips multidisciplinaris reproduint casos i contextos reals.

Ser capaç de realitzar un estudi d'investigació multidisciplinària des de la perspectiva de gènere metodològicament adequat i competitiu per a ser publicat en revistes científiques indexades.

Tindre la capacitat de dissenyar processos d'investigació en un determinat àmbit temàtic dins dels estàndards de qualitat i integritat acadèmica.

Utilitzar de forma rigorosa i segura, tant individualment com en grup, des d'una perspectiva multidisciplinària, els coneixements avançats adquirits i aplicables a problemes jurídics de contingut plural en la nostra complexa societat actual.

Utilitzar les tècniques d'exposició de coneixement més rellevants.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1.1. Introducció. Els principis limitadors del *ius *puniendi de l'Estat.

1.2. El concepte de violència de gènere: conceptualització social, jurídica i penal.

1. Lliçó 1: Dret Penal, política criminal i dona

1.1. Introducció. Els principis limitadors del *ius *puniendi de l'Estat.

1.2. El concepte de violència de gènere: conceptualització social, 1.2. Algunes qüestions sobre la Part General i la reforma del CP

de 2015. La Directiva (UE) 2024/1385 del Parlament Europeu i del Consell, de 14 de maig de 2024, sobre la lluita contra la violència contra les dones i la violència domèstica.

1.3. Introducció: evolució de la política penal en relació amb la dona. Des del paternalisme moral fins a la igualtat formal en el Codi penal de 1995

1.4 Sistemes de protecció penal de les dones enfront de la violència masculista.

2. Lliçó 2. Gènere, TIC i Dret penal

2.1. *Ciberviolència o violència digital. Les TIC i les noves formes d'atac

2.2. El control i els atemptats contra la llibertat, l'honor, la intimitat i la integritat moral.

2.3. El nou delictes d'agúate o assetjament

2.4. El nou delictes de difusió no consentida d'imatges íntimes

2.5. El delictes de *ultraflasificació i altres atemptats contra la integritat moral. El paper de la *IA

3. Lliçó 3: Protecció penal enfront de la violència de gènere

3.1 Anàlisi de la seua regulació legal i les successives reformes

3.2 La Llei de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.

3.3. Conductes delictives

3.3.1. El maltractament puntual i el maltractament habitual (*arts. 153 i 173)

3.3.2. Les lesions del *art. 148

3.3.3. Les amenaces i les coaccions (*arts. 171.4 i 172.2)

3.4. L'agreujant de discriminació per raó de gènere

3.5. Conseqüències penals: especial referència a l'allunyament. Allunyament analògic i digital.

4. Lliçó 4: Tràfic de persones i explotació. Algunes reflexions

4.1. El tràfic de persones: una nova forma d'esclavitud?

4.2. El tràfic de dones amb finalitats d'explotació sexual: prostitució voluntària i esclavitud sexual.

4.3. Tutela penal del tràfic: explotació sexual, laboral i extracció d'òrgans.

4.4. Els matrimonis forçosos

5. Lliçó 5: Els delictes contra la llibertat sexual

5.1. Els delictes contra la llibertat sexual com a delictes de violència de gènere

5.2. Els tipus delictius

5.3. Qüestions comunes

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	5,00
Teoria	20,00
Pràctiques a l'aula	5,00
Total hores	30,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	0,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	0,00

METODOLOGIA DOCENT

MD1 Lectura i comprensió de materials lliurats amb caràcter previ destinats a anivellar els coneixements

MD2 Sessions virtuals de reflexió (amb participació del professorat i estudiants)

MD3 Tasques foramtivas d'ensenyament-aprenentatge destinades a discutir sobre problemes jurídics concrets.

MD7 Preparació del treball / proves proposat pel professorat

MD6 Preparació i assistència a tutories individuals i col·lectives

>

AVALUACIÓ

La qualificació de l'assignatura es realitzarà atenent als criteris següents: 1.- Avaluació contínua (presentació de treballs dins del termini i la forma escaient, participació en classe, realització d'activitats alternatives propuestas...) 60%. 2.- Realització de l'examen 40% La qualificació final serà numèrica, de 0 a 10 punts, articulant-se les notes obtingudes de la manera següent: 0-4.9 punts: SUSPENS (SS) 5.0-6.9 punts: APROVAT (AP) 7.0-8.9 punts: NOTABLE (NT) 9.0-10 punts: EXCEL·LENT (SB) 4.3. Dates d'exàmens. L'examen consistirà en la resolució d'un cas pràctic que es realitzara i l'últim dia de classe

cutel;tim dia de classe

BIBLIOGRAFIA

- LLORIA GARCÍA, Paz.: La regulación penal en materia de violencia familiar y de género tras la reforma de 2015. Especial referencia al ámbito tecnológico. Revista General de Derecho Penal, 31, 1-42, 2019. - LLORIA GARCÍA, Paz.: Violencia sobre la mujer en el s. XXI: violencia de control y nuevas tecnologías. Habitualidad, sexting y stalking, (2020), Madrid: lustel. - OREJÓN SÁNCHEZ DE LAS HERAS, Nestor.: Delitos de violencia en el ámbito familiar. Las agravantes específicas y prohibición de incurrir en bis in ídem, (2007), Cuadernos Civitas, Thomson Reuters, Pamplona. - OREJÓN SÁNCHEZ DE LAS HERAS, Nestor.:) La circunstancia agravante genérica de discriminación por razones de género, (2019), lustel, Madrid - VAZQUEZ PORTOMEÑE, Fernando (DIR): (2016) Violencia Contra la Mujer Manual de Derecho Penal y Procesal Penal, Tirant lo Blanch.
- - GÓMEZ VILLORA, José Manuel.: Protocolos sobre violencia de género, (2019), Tirant lo Blanch, Valencia. - MAGRO SERVET, Vicente: Guía Práctica penal de delitos de violencia de género (2020), La Ley, Madrid. - GARCÍA ARÁN, Mercedes, Injusto individual e injusto social en la violencia machista. (A propósito de la STC 59/2008 sobre el maltrato masculino a la mujer pareja), en Constitución, derechos fundamentales y sistema penal (Semblanzas y estudios con motivo del setenta aniversario del profesor Tomás Salvador Vives Antón), Tomo I, Valencia, 2009, passim. - LARRAURI PIJOAN, Elena, Igualdad y violencia de género. Comentario a la STC 59/2008, InDret nº. 1, año 2009. - LLORIA GARCÍA, Paz: El delito de trata de seres humanos y la necesidad de creación de una ley integral. Estudios penales y criminológicos, 39, 2019, págs.. 353-402. - LLORIA GARCÍA, Paz: Algunas reflexiones sobre la perspectiva de género y el poder de castigar del Estado. Estudios penales y criminológicos,40, 2020. - MAQUEDA ABREU, María Luisa, «¿Es la estrategia penal una solución a la violencia sobre las mujeres? Algunas respuestas desde un discurso feminista crítico, en InDret, 4/2007, págs. 1 a 15, disponible en <http://www>.

indret.com/pdf/ 475 es.pdf - MAQUEDA ABREU, María Luisa, «La violencia de género: entre el concepto jurídico y la realidad social», en RECPC, 08-02 (2006), disponible en [http:// criminet.ugr.es/ recpc/08/ recpc08-02.pdf](http://criminet.ugr.es/recpc/08/recpc08-02.pdf). -

.